

**Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D.
Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici**

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

§. I. Certioribus præmissis refelluntur diversæ explicationes.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73455](#)

libertatis post plenam determinationem, quam antea habuit; sed habet eadem: ergo.

Confirmatur primò. Si demon esset naturaliter inflexibilis, tunc dæmonis obstinatio in peccato non esset culpabilis, siquidem haberet intrinsecam impotentiam resipiscendi.

Confirmatur secundò. Sequeretur, quod etiam bonus Angelus esset naturaliter inflexibilis in bono supernaturali: sed hoc est absurdum; cum juxta doctrinam de gratia ad perseverandum in bono supernaturali gratia DEI sit simpliciter necessaria.

Respondeo, distinguendo maiorem, quando habet eadem principia in eadem suppositione & circumstantiis, concedo; in diversis, nego. Sed habet eadem principia post determinationem in diversa suppositione, concedo, in eadem, nego minorem & consequentiam.

ARTICULUS II.

Quomodo dæmones ab igne infernali torqueantur?

SUMMARIUM.

1. *Demones præter panam damni sustinent pnam sensus.*
2. *Idque in inferno.*
3. *Quamvis plures vagentur extra infernum.*
4. *Ignis infernalis est verè corporeus.*
5. *Rejicitur sententia diceus spiritus cruciari in potentissimis sensibus.*
6. *Neque consistit pena sensus in apprehensione ignis nocivis.*
7. *Neque in immediata productione tristitia.*
8. *Neque in productione caloris intra substantiam Spiritus.*
9. *Neque in productione qualitatibus fadantibus.*
10. *Pena sensus consistit in alligatione ad ignem infernalem.*
11. *Effectio causa atque.*
12. *Et violenter impedit Spiritum à sua naturali operatione.*
13. *Quam sequitur summus dolor, & tristitia.*
14. *Authoritates objecta exponuntur.*
15. *Hac alligatione non periret ad panam damni.*
16. *Nec est aequalis in omnibus.*
17. *Nec dæmones in aere vagantes hæc panam sunt liberi.*
18. *Sensus D. Augustini de panis alterius mundi.*

§. I.

Certioribus premissis, refelluntur diverse explicationes.

1. *Certum est primò, dæmones præter panam danni, qua est perpetua exclusio à regno celorum, & carentia visionis beatissimæ, sustinere panam sensus, hoc est, cruciatum & molestiam, qua extrinsecus ab igne infernali, seu instrumento Divina justitia infligitur, veluti constabit ex dicendis.*
2. *Certum est secundò. De fide, dari locum tam dæmonibus, quam aliis damnatis punientur.*

Nam post determinationem supponitur iudicium cum plena consideratione & deliberatione ad hanc objecto, quod ante instans determinationis nondum supponitur.

Ad 1. Confirmationem, nego sequelam, ut enim obstinatio ipsius sit culpabilis, sufficit, quod sit ipsi libera in sua cœla, & que potuerit deponere potentiam antecedente, est non amplius possit potentiam consequente: Unde etiam ipsius potentiam intrinsecam resipiscendi, non est potentiam antecedens, sed consequentiam.

Ad 2. confirmationem Respondeo diligenter sequelam. Est naturaliter inflexibilis in bono supernaturali, h. e. juxta inclinationem sua naturæ, & tamen dependenter ad adjutorio gratiæ, concedo, independenter illio, nego.

dis deputatum, ut constat ex Sap. 5, *Tali exierunt in inferno, hi, qui peccaverunt. Loci Morris est dives, & sepultus in inferno.*

2. *Petr. 2. DEVS Angelis peccantibus non percipit, sed ridentibus inferni detrahens in terram tradidit cruciando.*

Certum est tertio. De facto ex speciali ordinatione DEI plures dæmones extra infernum, & in hoc acte vagari, unde etiam aere patentes nominantur, & colliguntur ex Job. 1. Eph. 2.

Certum est quartò. Ignem infernalem, verum ignem corporeum, non Metaphoram, quo non modò damnatorum corpora post incitationem, sed etiam animæ & dæmones vel realiter cruciantur, ut est confitans Catholicorum doctrina de sumpta ex Matth. c. 25.

Magna tamen est difficultas in explicanda adiunctione, quâ ignis ille corporeus cruci & affligit Spiritus sensus omnis expertes, & dolentes qualitatibus, quam ignis in corporibus producit, incapaces; semperque facilius est, in hoc puncto sententias aliorum resellere, quâm propter flature.

Dixerunt igitur aliqui primò. Cum anima separata etiam separari potentias sensitivas, quâ anima possit sentire calorem & actionem ignis, de illa tristari.

Sed contra est primò. Quod hæc opinio nondum explicat, quomodo dæmones cruciante constituti omni potentia sensitiva Secundo. Non potentia sensitiva, ut arguit S. D. q. 26. de veritate. 1. non possunt exerceri extra corpus, cum alioquin animæ brutorum non minus esse incorruptibles, quam anima intellectiva. Tertio. Quia sentire qualitatem sensibilem non est maximum, sed perfectio sensus, nisi illa qualitas sentiatur & cognoscatur ut nociva. Igitur remanet ostendendum, per quid illa qualitas esset nociva animæ separata.

Dixit.

Dixerunt alii secundò. Dæmones & animas ibi signe pati, eo quod apprehendant ignem sibi esse nocivum. Sed contra est primò. Quod hæc huius contra proprietatem verborum S. Script. nota pœna Spirituum damatorum efficiatur metaphorica & imaginaria; nec tam ab igne, quam ab imaginatione Spiritus torqueretur. Contrà huc secundò. Illa apprehensio vel fore vera, vel falsa. Si vera, jam supponit ignem nocivum esse, adeoque præter apprehensionem debet aliud quid affigari, per quod ignis fiat nocivus. Si falsa, tunc DEUS positivè concurretur ad errorem & fallitatem, quippe à quo pœna principaliter inflatur, & species hoc modo representative inducentur: sed hoc est absurdum: ergo.

Dixerunt alii tertio: Quod ignis immediate producit in dæmonie tristitia, quam mediante qualiter doloriferâ producit in anima conjuncta corpori.

Sed contra est, quod implicat actus vitalis absque suo objecto: sed pro actu vitali tristitia hic nullum supponetur objectum, hoc enim est ferre qualitas dolorifera; quæ tamen nulla est.

1. Dixerunt aliqui quartò. Ignem infernalem per productionem sui caloris in substantia Spiritus damati, eo modo cruciare Spiritum; quo modo corpora cruciat. Contra enim est primò. Quod nulla prorsus sit proportione inter qualitates corporales, & potentias spirituales, quod modò ergo Spiritus recipiet calorem? Secundò. Si Spiritus recipiet calorem, quid ille calor molesti infert Spiritui; quodnam ejus temperamentum laderet: cum non alia ratione corpori sit molestus, quoniam quia ejus temperamentum totamque compaginem diloluit, & in ignem convertit.

9. Dixerunt alii quintò. Ab igne infernali produci qualitatem fadantem, & deturpantem substantiam Angelorum; ut ex oppôsto per gratiam indiscernibilem eadem substantia exortatur, & huius qualitatis perpetuo aspectu & consideratione dæmones torqueri. Sed contra est, quod illa qualitas fadans deberet à substantia Angelorum auferre aliquem decorum & perfectionem naturalē; fadans quippe, quā auctoritur decor Angelorum supernaturalis, est macula peccati mortalis; quia non est Angelorum pœna, sed culpa: atqui non ostendit ista sententia, quoniam decor naturalis per ignem infernalem Angelo sit desperatus, siquidem naturalia in dæmonibus manerunt integra.

10. In hoc labyrintho variarum opinionum sequendum est filium Angelici Doctoris, juxta cuius mentem sit.

CONCLUSIO. Pœna sensus, quam Spiritus damati patiuntur, consistit (1.) in eorum alligatione ad ignem infernalem (2.) quam ipse ignis effevit causat (3.) in eorum intellectu Divinâ virtute producendo qualitatem spiritualiē impedivam, ne alibi operari possint (4.) similiq[ue] excitationem ad perpetuam considerationem huius alligationis. S. D. hic, & 4. contra gentes. c. 90.

Prima pars, quod dæmones alligatione puniantur, constat in primis ex loco Script. supr. cit. Ex Epist. S. Judæ. *Vinculis eternis sub caligine reseruavæ Apoc. 20. misit eum in abyssum, & clausit,*

R. P. Mezg, Theol. Schol. Tom. I.

& signavit super illum. Ratio quoque est, quod eiusmodi alligatione maximam molestiam intereat spiritibus, qui suæ naturæ liberi, ac super omnem corpoream naturam elevati per hanc alligationem quoad suas potentias & operationes corpori subiungunt & impediuntur, ne pro suo libertu in alia loca & corpora operationem suam exercere, lequæ ab uno in aliud liberè transferre possint. Nec aliud modus torquendi est alligationis; ut ex aliorum opinionum refutatione constat.

Secunda pars, quam tradit S. D. q. 26. d. 11. Verit. a. 1. probatur. S. Scriptura exponenda est cum proprietate, quamdiu nullum sequitur inconveniens; sed Verba S. Scriptura significant veram & physicam actionem, quâ Spiritus ab igne torquentur, veluti cum dives Epulo queritur Lyci 16. *Crucior in hac flamma.* Addit, quod sine effectiva alligatione non recte intelligi possit violentia depressio & subjectio Angeli sub igne corporeo, quæ tamen requiritur ad hoc, ut Angelus non solum violenter in igne, sed etiam ab igne detineri, & torqueri dicatur.

Tertia pars probatur. Non potest Angelus violenter & effectivè detineri, nisi effectivè impediatur ab actione intellectiva formaliter immamenti, & virtualiter transuenti; quia Angelus non nisi per imperium prædictum intellectus formaliter immahens, & virtualiter transiens in loco constitutus, ut dictum disp. 28. a. 2. Sed hoc non potest intelligi, nisi Angelus Physicam entitatem ab igne producāt recipiat in intellectu, per quoniam ab ejusmodi operatione elicienda impediatur: ergo. Jam vero illa Physica entitas non est substantia, ut per se patet: non ubi modale, quod nullibi admittimus, restat ergo ut sit qualitas, non quidem corpora, cuius in subjecto spirituali nulla est capacitas; ergo spiritualis.

Quarta pars inde constat, quod in dæmonibus^{13.} perpetuò sit summus dolor, & tristitia; sed hac requiriunt apprehensionem mali disconvenientis: ergo dæmones continuè excitantur ad considerationem hujus alligationis, veluti mali sibi summe disconvenientis.

S. II.

Solvuntur objectiones.

Objicies primò. S. Script. & PP. in tormento^{14.} Ignem infernali plus insinuare, quam solam detentione & alligationem, namdives Epulo cit. q. 16. *Luce, non dixit tantum, detineor, sed erector in hac flamma.*

Respondeo plus significari à Scriptura & PP. quam alligationem, prout ista significat solam presentiam in loco, concedo, prout significat violentiam subjectiōnem ad corpus locans, & impedimentum operationum connaturalium, nego.

Objic. secundò. Alligatione ad locum videtur^{15.} magis pertinere ad pœnam damni, quam sensus, cum etiam pueri limbo detenti sint loco alligati, nec tamen ex communiori Theologorum sententia patientur pœnam sensus.

Respondeo negando antecedens, & ratio patet ex modo dictis, quia alligatione, de qua loquimur, ultra præsentiam importat violentam subjectio-

P. p.